

Oppilashuollon toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat

- edistää oppilaiden ja opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia
- siirtää painopistettä nykyistä enemmän yksilökeskeisestä työstä yhteisölliseen työhön
- siirtää painopistettä korjaavasta työstä ehkäisevään työhön
- vahvistaa oppilas- ja opiskelijahuollon suunnitelmallisuutta ja toteuttamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä

Oppilashuollon palveluita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut. Oppilashuoltoa toteutetaan sivistystoimialan ja hyvinvointitoimialan monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilöstöllä ja se on kaikkien yhteisössä työskentelevien tehtävä.

Oppilashuollosta muodostetaan toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Oppilashuolto järjestetään yhteisöllisenä oppilashuoltona ja yksilökohtaisena oppilashuoltona.

Yhteys hyvinvointisuunnitelmaan

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on yksi Turun kaupungin strategisista asiakirjoista. Suunnitelman sisällöstä on määrätty lastensuojelulain 12 §:ssä ja oppilas ja opiskelijahuoltolain 12 §:ssä. Kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitelman ja se on huomiotava kaupungin talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa. Suunnitelma tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Päävastuu ohjelman valmistelusta on ollut asukkaiden hyvinvoinnin edistämisen ohjausryhmän alaisella lasten ja nuorten alatyöryhmällä. Työryhmässä ovat edustettuina keskushallinto, hyvinvointi-, vapaa-aika-, sivistystoimiala sekä seurakunta, poliisi, puolustusvoimat, lastensuojelujärjestöt sekä ELY-keskus.

Lastensuojelulaki 12 §:

- lasten ja nuorten kasvuolot sekä hyvinvoinnin tila
- ehkäisevät toimet ja palvelut
- lastensuojelun tarve ja resurssit
- lastensuojelun palvelujärjestelmä
- yhteistyö
- suunnitelma ohjelman toteuttamisesta ja seurannasta

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 12 §

- opiskeluhuollon tavoitteet ja paikallisen toteuttamistavan keskeiset periaatteet
- arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhuolto- palveluista ja avustajapalveluista sekä tuki- ja erityisopetuksesta
- toimet, joilla vahvistetaan yhteisöllistä oppilashuoltoa ja oppilaiden varhaista tukea
- tiedot suunnitelman toteuttamisesta, seurannasta sekä opiskeluhuollon laadunarvioinnista

Kunta/koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma

Suunnitelma tarkistetaan vuoden kuluessa siitä, kun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu.

Suunnitelmassa kuvataan menettelytavat, joilla koulun henkilöstö, oppilaat ja huoltajat sekä tarvittavilta osin yhteistyötahot perehdytetään suunnitelmaan. Samalla sovitaan suunnitelmasta tiedottamisesta edellä mainituille.

OPPILASHUOLTO

Kuviossa kuvataan Turun perusopetuksen oppilashuollon rakennetta ja toimintatapoja sekä oppilashuollon yhteyttä opetusjärjestelyjä koskevaan toimintaan kouluissa.

1. Oppilashuoltopalveluiden kokonaisuus

1.1 Kokonaistarve

Oppilashuoltohenkilöstön esimiehet tekevät keväällä arvion koulujen oppilashuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista oppilashuoltopalveluista seuraavaa lukuvuotta varten. Arviossa huomioidaan koulun oppilasmäärän lisäksi mm. tehostetun ja erityisen tuen oppilaat sekä asuinalueen erityispiirteet.

1.2 Käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Turun kaupunki järjestää koulunterveydenhoitaja- ja lääkäripalvelut sekä koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut.

1.3 Palveluiden järjestäminen sekä työn- ja vastuunjako

Oppilashuoltohenkilöstön esimiehet päättävät koulunterveydenhoitaja- ja koululääkäripalveluiden sekä koulukuraattori- ja koulupsykologipalveluiden sijoittelusta lukuvuosittain.

1.4 Toteuttamisessa tarvittava yhteistyö

Turun opiskelijahuollon ohjausryhmä tekee oppilashuoltopalveluiden kehittämis- ja arviointityötä. Yhteistyötä tehdään kaikilla oppilashuoltotyön toteuttamisen tasoilla.

1.5 Palveluiden kohdentaminen yksittäisiin oppilaisiin, kouluyhteisöön ja yhteistyöhön liittyviin tehtäviin sekä oppilashuollon kehittämiseen ja seurantaan

Koulunterveydenhoitajat, -lääkärit, -kuraattorit ja -psykologit kohdentavat työpanostaan yllä mainittuihin osa-alueisiin joustavasti ja tarpeen mukaan priorisoiden.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto

2.1 Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat ja käytännöt

Turun perusopetus on jaettu eteläiseen, itäiseen ja pohjoiseen yhteistyöalueeseen. Yksi alueen erityisopettajista toimii oman työnsä ohella konsultoivana erityisopettajana (KERO). Hänen tehtävänsä on suunnitella ja tukea kouluja oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämiseen liittyvissä kysymyksissä.

Keskeinen koulun toimintakulttuuria kehittävä ryhmä on koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä (KOR).

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä (KOR)

- tehtävät
 - suunnittelee, toteuttaa, arvioi ja kehittää kouluyhteisön hyvinvoinnin, turvallisuuden, viihtyvyyden ja osallisuuden edistämistä
 - suunnittelee, miten oppilaiden ja yhteisön hyvinvointiin liittyvien kyselyiden ja laadunarviointien tuloksia sekä laajojen terveystarkastusten yhteenvedoja käsitellään koulussa
 - suunnittelee, miten vanhempien kasvatustyötä tuetaan sekä kodin ja koulun yhteistyötä vahvistetaan

- käsittelee lukuvuosittain nivelvaiheyhteistyökumppaneiden kanssa yhteistyöhön liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä
- kokoonpano
 - ryhmää johtaa rehtori
 - ryhmään kuuluu opettajaedustajan lisäksi ainakin oppilashuoltohenkilöstö, osa-aikaisen erityisopetuksen edustaja ja vuosiluokilla 7–9 oppilaanohjaaja
 - ryhmään kutsutaan säännöllisesti oppilaskunnan ja huoltajien edustajia
 - ryhmään voidaan tarvittaessa kutsua koulun henkilöstön muita edustajia ja lasten ja nuorten hyvinvointia edistäviä viranomaisia ja toimijoita

TURKU Hannunniiton koulu

2.1 Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä (KOR)

- **kokoonpano**
 - rehtori (pj) ja apulaisrehtori, opettajakunnan edustaja, erityisopettajat, koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi
- **kokoontuminen**
 - KOR kokoontuu kerran kuukaudessa.
- **kuvaus huoltajien osallisuudesta ja kuulluksi tulemisesta**
 - KOR tekee yhteistyötä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Yhteistyö on vastavuoroista, avointa ja luottamuksellista ja sillä pyritään tukemaan vanhempien kasvatustehtävää. Yhteistyö mahdollistaa myös vanhempien välisen keskustelun ja vertaistuen. KOR:n tulee tiedostaa perheiden ja oppilaiden arjen haasteet ja huomioida se toiminnassa. Hyvinvoinnissa havaittuihin huolenaiheisiin etsitään ratkaisua yhdessä huoltajien kanssa. KOR tiedottaa koulun ja oppilashuollon toimintatavoista sekä organisoii erilaisia toimintatapoja, jotta vanhemmat tulevat kuulluksi, esim.
 - teemapäivät, joissa vanhemmilla on aktiivinen ja osallistuva rooli
 - kyselyt
 - haastattelut, keskustelut ja mahdolliset vanhempainfooromit
 - vanhempien tarpeet kohtaavien tiedotusmenetelmien kehittäminen
- **kuvaus oppilaiden osallisuudesta ja kuulluksi tulemisesta**
 - KOR kannustaa oppilaita koulun toimintakulttuurin kehittämiseen ottamalla heidät aktiivisesti mukaan hyvinvoivan kouluyhteisön rakentamiseen. Avoin ja luottamuksellinen yhteistyö oppilaiden kanssa edistää yhteisöön kuulumisen ja turvallisuuden tunnetta sekä ehkäisee syrjäytymistä. KOR tekee yhteistyötä oppilaskunnan kanssa.
 - luokka-asteiden kuuleminen lukuvuosittain esim. haastattelut, kyselyt, KOR:n

ja luokka-asteen välinen keskustelufoorumi

- o oppilaiden suunnittelemat ja järjestämät hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä lisäävät tapahtumat
- o oppilaskunta ja KOR kohtaavat yhteisissä palavereissa ja suunnittelevat toimintatapoja hyvinvoinnin lisäämiseksi kouluyhteisössä

- **yhteistyökumppanit**

- o KOR kuuntelee huoltajien ja oppilaiden tarpeita ja rakentaa yhteistyötä tältä pohjalta. Yhteistyöhön hakeudutaan erityisesti niiden tahojen kanssa, jotka tukevat huoltajien, oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin kehittämistä. Yhteistyötahoja ovat muun muassa:
 - o oppilaat ja huoltajat
 - o oppilaskunta oppilaskunnan ohjaavat opettajat
 - o vanhempaintoimikunta
 - o varhaiskasvatus ja esiopetus
 - o Kasvatus- ja perheneuvola, Sairaalakoulu, Lasten ja nuorten psykiatrian yksikkö (TYKS), Lasten ja nuorten psykiatrian poliklinikka, Kuulokeskus (TYKS)
 - o koulupoliisi
 - o sosiaalitoimi ja lastensuojelu
 - o seurakunta, harrastustoiminnan edustajat, erityisliikuntapalvelut
 - o koululaisten aamu- ja iltapäiväkerho

- **toiminnan arviointi ja kehittäminen**

- o KOR arvioi ja kehittää toimintaansa avoimesti ja omaa toimintaansa tarkastellen. Keskeistä toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa on palautteen huomioiminen toimintaa suuntaavana tekijänä. Toimintaa arvioidaan mm. ryhmän kehityskeskusteluissa, yhteistyökumppaneita kuulemalla sekä henkilöstöpalavereissa. Toiminta perustuu KOR:n vuosisuunnitelmaan, jota arvioidaan ja kehitetään vuosittain. KOR kuuntelee huoltajien ja oppilaiden tarpeita ja rakentaa yhteistyötä tältä pohjalta.

2.2 Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastukset

- tarkastus tehdään kolmen vuoden välein (Terveystieteidenhuoltolaki 16 §)

- ympäristöterveydenhuollon edustaja organisoi tarkastuksen, jossa ovat mukana ympäristöterveydenhuollon edustaja, rehtori, kouluterveydenhoitaja- ja/tai lääkäri, työterveyshuollon edustaja, työsuojelun edustaja ja kiinteistöhoitaja.
- Kouluterveyskyselyjen (THL) tuloksia kouluympäristön osalta tulee hyödyntää tarkastuksessa. Tarkastuksen tulokset kirjataan, ja rehtori yhteistyössä tarkastusryhmän kanssa seuraa sovittujen korjaus- ja muutostoimenpiteiden toteutumista.

2.3 Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

- terveyden edistämisen yksikkö voi tarjota erityisasiantuntemusta päihteistä, seksuaaliterveydestä, ravitsemustieteistä, liikunnasta.
- Koulut käyttävät esimerkiksi Kouluterveyskyselyn (THL) tarjoamaa tietoa kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi, vanhempainilloissa keskustelun pohjana, oppilas-huoltotyössä sekä terveystiedon opetuksessa.

2.4 Järjestyssäännöt

Järjestyssääntöjen tarkoituksena on

- varmistaa opetukseen osallistuvan oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön (POL 29 § 1 mom.)
- huolehtia siitä, että oppilas suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyy asiallisesti (POL 35 § 2 mom.)

Järjestyssäännöillä edistetään

- koulun sisäistä järjestystä
- opiskelun esteetöntä sujumista sekä
- kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä (POL 29 § 4 mom.)

Järjestyssäännöillä voidaan antaa kouluyhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä

- käytännön järjestelyistä
- asianmukaisesta käyttäytymisestä
- tarkempia määräyksiä esineistä tai aineista sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä
- koulun omaisuuden käsittelystä
- koulun tilojen siisteydestä huolehtimisesta sekä
- oleskelusta ja liikkumisesta koulurakennuksissa ja koulun alueella (POL 29 § 5 mom.)

Järjestyssäännöt ovat voimassa ajan, jolloin oppilas osallistuu

- opetussuunnitelman mukaiseen toimintaan tai

- perusopetuslain tai siihen liittyvien säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen toimintaan (esim. koulun ulkopuolinen toiminta kuten retket, leirikoulut ja kerhot)
(POL 29 § 6 mom.)

Järjestyssäännöt valmistellaan yhteistyössä koulun henkilökunnan, vanhempien ja oppilaiden kanssa.

Koulun oppilaskuntaa tulee kuulla.

(POL 3 § 3 mom, 47 a § 1 ja 3 mom.)

Koulukohtaiset järjestyssäännöt, jotka ovat osa opetussuunnitelman koulukohtaista oppilas-huoltosuunnitelmaa, hyväksyy rehtori.

Järjestyssäännöt eivät saa olla perusopetuslain tai minkään muun säädöksen (laki, asetus tms.) vastaisia, eikä niillä voida kaventaa oppilaan perusoikeuksia.

TURKU **Hannunniitun koulu**

2.4 Järjestyssäännöt

- o Säännöt ovat välttämättömät yhteisön toiminnan ja työrauhan säilymisen sekä jäsen-ten turvallisuuden ja viihtymisen vuoksi. Työrauha on ehdoton edellytys koulutyön onnistumiselle. Säännöt totuttavat oppilaan vastuuseen ja yhteiskunnan jäsenyy-teen. Järjestyssääntöjä noudatetaan kouluaikana, koulualueella ja kaikissa koulun-käyntiin liittyvissä olosuhteissa. (PL 29, 35-36 §)
- o Oppilaskunnan hallitukset ovat käsitelleet järjestyssääntöjä marraskuun 2015 ko-kouksissaan, ja huoltajat marraskuussa 2015 ja opettajakunta elokuussa 2016.
- o Rehtori on hyväksynyt 16.8.2016 koululle järjestyssäännöt.

Järjestyssäännöt Hannunniitun koulussa

Säännöt ovat välttämättömät yhteisön toiminnan ja työrauhan säilymisen sekä jäsenten turvallisuuden ja viihty-vyyden vuoksi. Työrauha on ehdoton edellytys koulutyön onnistumiselle. Säännöt totuttavat oppilaan vastuuseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen.

Järjestyssääntöjä noudatetaan kouluaikana, koulualueella ja kaikissa koulunkäyntiin liittyvissä olosuhteissa.
(PL 29, 35-36§)

1. Käyttäydyn ystävällisesti, olen reilu ja rehellinen

- en kiusaa ketään
- kerron kiusaamisesta heti aikuiselle
- pyrin ottamaan kaikki mukaan esimerkiksi leikkiin tai ryhmätehtäviin
- en valehtele ja myönnän, jos olen tehnyt väärin
- puhun toisille kauniisti ja tervehdin
- en puhu muista pahaa

2. Turvaan opiskelu- ja työrauhan

- kuuntelen muita
- en häiritse toisia enkä puhu muiden päälle
- pyydän puheenvuoroa viittaamalla
- autan muita
- käyttäydyn rauhallisesti kaikkialla koulun tiloissa
- tulen oppitunnille ajoissa

3. Kunnioitan omaa, toisten ja koulun omaisuutta

- huolehdin kirjoistani ja kouluvälineistäni
- pidän omalta osaltani pulpettini, koulurakennuksen ja vessat siisteinä
- en riko enkä ota toisten tavaroita
- arvoesineet ovat koulussa oppilaan ja vanhempien vastuulla eikä koulu korvaa kadonneita tai särkyneitä tavaroita
- ilmoitan vahingosta heti koulun aikuiselle
- olen velvollinen korvaamaan tahallisesti aiheuttamistani vahingon

4. Teen välitunnista mukavan tauon

- menen reippaasti ulos
- noudatan välituntileikeissä ja -peleissä reiluja sääntöjä
- otan toiset huomioon
- vietän välitunnin koulun välituntialueella
- en heittele lumipalloja, kiviä, takiaisia yms.
- pidän koulun ja koulualueen siistinä

5. Tuon kouluun vain opiskeluun tarvittavia esineitä tai aineita

- vaarallisia esineitä ovat esimerkiksi sytkäri, puukko, veitsi, kuula-ase ja laserosoitin
- turvallisuutta vaarantavat ja kielletyt esineet otetaan talteen koululle lain mukaisesti

6. Puhelimeni, kamerani ja muut laitteeni eivät häiritse

- puhelimeni on äänettömänä koulupäivän ajan
- käytän laitteita opetuksessa opettajan luvalla

7. Ruokailen rauhallisesti ja siististi

- muistan kauniit ruokailutavat
- jonotan rauhallisesti enkä pelleile ruokalassa
- käytän veistä ja haarukkaa (lusikkaa)
- otan ruokaa sen verran kuin jaksan syödä
- annan muille ruokarauhan

8. Oleskelu ja liikkuminen koulurakennuksessa ja koulualueella

- talutan pyöräni koulun piha-alueella
- muistan koulu- ja välituntialueet (liitteenä kartta)

9. Seuraamukset, jos rikon järjestyssääntöjä

- kasvatuskeskustelu
- Wilma-merkintä
- luokasta poistaminen
- jälki-istunto
- tahallisesti aiheutetun vahingon siivoaminen/korvaaminen

Suosituksia Hannunniitun koulun oppilaille:

- Käytän kännykkää ym. mobiililaitetta opettajan luvalla. Muuten säilytän sitä repussa koko koulupäivän ajan.
- Kiinnitän huomiota säänmukaiseen ja asialliseen pukeutumiseen.
- Käytän päähineitä vain ulkona, ellei minulla ole siihen erityistä syytä.
- Tulen kouluun pyörällä vasta 3.-luokasta lähtien ja käytän pyöräilykypärää.
- Käytä rullalautaa, potkulautaa yms. vain koulumatkoilla, en koulupäivän aikana.
- Pyrin maistamaan kaikkia ruokia.
- Otan itselleni sopivan annoksen ja pyrin syömään lautaseni tyhjäksi.

2.5 Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

Perusopetuslain mukaan oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä myönnetty vapautusta.
(POL 26§)

Koulujen tulee tiedottaa huoltajille, miten oppilaan poissaoloista ilmoitetaan koululle. Tavoitteena on, että luvattomiin poissaoloihin voidaan puuttua mahdollisimman nopeasti. Opetusryhmästä vastuussa oleva luokanopettaja tai luokanvalvoja seuraa säännöllisesti oppilaiden poissaoloja.

TURKU
Hannunniitun koulu

2.5 Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

Huoltajia tiedotetaan, miten oppilaan poissaoloista ilmoitetaan koululle sekä koulun toimenpiteistä oppilaan poissaolotilanteissa. Luokanopettaja keskustelee tarvittaessa poissaolokäytänteistä yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmänsä kanssa.

Huoltajan tulee ilmoittaa oppilaan poissaolosta kouluun ensimmäisenä poissaolopäivänä. Opettajat kirjaavat poissaolot Wilmaan. Koulussa noudatetaan Wilma-käytännöissä Turun perusopetuksen yleisiä malleja.

Poissaolojen syyt ovat usein moninaisia ja koulussamme pidetään tärkeänä päästä puuttumaan asiaan ennaltaehkäisevästi. Luvattomien poissaolojen tai koulukieltäytymisongelman hallinta edellyttää asian taustalla vaikuttavien tekijöiden selvittämistä yhdessä.

2.6 Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Koulun oppilaat ja henkilökunta perehdytetään lukuvuosittain turvallisuutta edistäviin toimintatapoihin.

Koulutapaturma on perusopetuksen oppilaille koulussa tai koulumatkalla sattunut äkillinen, ulkoisen ruumiinvamman aiheuttava odottamaton tapahtuma. Koulutapaturmina korvataan myös sellaiset vammat, jotka ovat syntyneet opintokäynnillä, opintoretkellä, leirikoulussa, kerhossa tai välittömällä matkalla niihin, mikäli ne sisältyvät koulun toimintasuunnitelmaan.

Tarkat toimintaohjeet tapaturman sattuessa löytyvät koulun turvallisuuskansioista ja kaupungin nettisivuilta. <http://www.turku.fi/Public/default.aspx?nodeid=4722>

Tapaturmasta ilmoitetaan viipymättä oppilaan huoltajalle.

2.7 Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tupakointi on kielletty kaikkien perusopetusta antavien koulujen sisä- ja ulkotiloissa. (Tupakkalaki 12 §)

Kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonkin hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä. (POL 29 § 2 mom.)

Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta 29 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. (POL 36 d § 1, katso myös 2 – 4 mom.)

Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen 29 §:n 2 momentissa tarkoitettua kiellettyä esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. (POL 36 e § 1, katso myös 2 – 5 mom.)

Edellä 36 d ja 36 e §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttaminen on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteillä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa ja oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. (POL 36 f § 1, katso myös 2 mom.)

Edellä 29 §:n 2 momentissa tarkoitettut kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos oppilaalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

(POL 36 g § 2, katso myös 1, 3 – 4 mom.)

[linkki Perusopetuslaki](#)

http://hoitoreitit.turku.fi/OPPILAS_PAIHTYNEENA_KOULUSSA_ORG.htm#

TURKU
Hannunniitun koulu

2.7 Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Koulussamme painotetaan tupakkatuotteiden, alkoholin ja päihteiden käytön ennaltaehkäisyä. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden itsetuntoa ja kasvattaa vahvuutta sanoa ei päihteille. Lukuvuosittain pidettävissä tupakka- ja päihdevalistustilanteissa oppilaat saavat tietoa tupakan ja päihteiden vaikutuksesta ja vaaroista. Ennaltaehkäisevä työ alkaa jo esikoulussa.

Mikäli oppilas tupakoi, käyttää nuuskaa tai hänellä tiedetään olevan tupakkatuotteita koulussa, häntä pyydetään luovuttamaan kyseiset tuotteet luokanopettajalle. Jos oppilas ei pyydettyään luovuta tupakkatuotteita, niitä ei oteta häneltä pois voimakeinoin. Tupakkatuotteiden hallussapidosta tai käytöstä ilmoitetaan välittömästi huoltajille. Haltuun otetut tupakkatuotteet luovutetaan vain huoltajalle.

Epäiltäessä oppilaan olevan päihtynyt tai hänen pitävän hallussaan päihteitä, voidaan oppilas sekä hänen reppunsa tarkistaa aineiden haltuun ottamiseksi. Oppilaalle tulee antaa mahdollisuus valita kaksi opettajaa, jotka suorittavat henkilötarkastuksen päällisin puolin. Mikäli oppilas vastustaa tarkastusta tai päihteen haltuunottoa, paikalle pyydetään poliisi. Alkoholi ja huumeet luovutetaan aina poliisille. Päihtynyt oppilas viedään koululääkärille/ kouluterveydenhoitajalle tai tarvittaessa päivystävälle terveysasemalle.

Oppilaan tupakoinnin tai päihteiden käytön ilmetessä opettaja ottaa välittömästi yhteyttä huoltajaan ja kouluterveydenhoitajaan, joka tarvittaessa oppilaan ja huoltajan kirjallisella suostumuksella kokoaa monialaisen oppilashuoltoryhmän oppilaan ja perheen tueksi.

Lastensuojelulaki velvoittaa koulua ottamaan yhteyttä lastensuojeluun, mikäli oppilaalla havaitaan päihteiden tai huumeiden hallussapitoa tai käyttöä.

2.8 Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

(POL 32 § 4 mom.)

Ohjattu toiminta voi olla osallistumista tukiopetukseen, kerhotoimintaan tai muuhun ohjattuun toimintaan. Em. koskee oppilaita, joilla on ns. kuljetusetuus.

TURKU
Hannunniitun koulu

2.8 Kuvaus koulukuljetusta odottavien oppilaiden valvonnasta ja turvallisuudesta

Oppilaat siirtyvät heti oppitunnin päätyttyä valvotulle taksipaikalle. Odotusaika pyritään minimoimaan ja odotuspaikalla on aina valvova aikuinen, joka huolehtii oppilaan turvallisesta siirtymisestä taksiin kuljetuslistojen mukaisesti. Odotuspaikalla ei ole muuta autoliikennettä. Mahdollisista riidoista tai kiusaamisesta koulumatkoilla tiedotetaan välittömästi huoltajille.

2.9 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Opetuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä

- suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä
 - toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista.
- (POL 29 3 mom.)

Suunnitelmassa kuvataan:

1. kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäiseminen ja siihen puuttuminen
2. edellä mainittujen asioiden käsittely yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla
3. yksilöllinen tuki, tarvittava hoito, muut toimenpiteet ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että sen kohteena olevan osalta
4. yhteistyö huoltajien kanssa
5. yhteistyö tarvittavien viranomaisten kanssa
6. suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille sekä
7. suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi

TURKU
Hannunniitun koulu

2.9 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kiusaamisen vastaisessa toiminnassa keskeistä on ennaltaehkäisy, kodin ja koulun kasvatuskumppanuus sekä koko henkilökunnan aktiivinen toiminta koulukiusaamisen havaitsemiseksi ja siihen välitön puuttuminen. Oppilaiden sosiaalisten suhteiden rakentamista tuetaan kaikissa koulupäivän tilanteissa; oppitunnilla ja välitunnilla aikuiset valvovat ja ohjaavat oppilaiden leikkiä ja toimintaa sekä vanhempien kanssa keskustellaan välittömästi, jos lapsi kokee koulumatkalla turvattomuutta.

Oppilaiden erityistarpeista johtuen koulussamme painotetaan itseluottamuksen, kouluviihtyvyyden ja erilaisuuden hyväksymisen merkitystä.

Kiusaamisen ennaltaehkäisyssä ja siihen puuttumisessa voidaan käyttää esimerkiksi KiVa-koulu- menetelmää, Lions Quest- ohjelmaa, Turvataitokasvatusta, Muksuoppia sekä VERSO-vertaissovittelevuutta. Koulussamme on myös aktiivista kummiluokkatoimintaa.

- **yhteisötaso**

- o Oppilaiden kanssa käydään lukuvuosittain järjestyssäännöt läpi ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa niiden mahdollisiin luokkakohtaisiin tarkennuksiin.

- **ryhmätaso**

- o Oppilaiden turvallisuuden tunnetta pyritään lisäämällä tietoisuudella siitä, ettei koulussamme sallita kiusaamista missään muodossa. Oppilaille voidaan kertoa esimerkiksi kiusaamisen vastaisesta toiminnasta yhteistempauksin ja julistein. Välituntivalvojat käyttävät näkyviä liivejä, jotta oppilaiden on helppo löytää häntä tukeva aikuinen. Oppilailla joilla on kielellisen kehityksen erityisvaikeuksia, on suuri tarve saada tukea tunteiden ja kokemusten käsittelyyn. Oma toimintaa kiusaamistilanteissa voidaan harjoitella draaman, kirjallisuuden ja mielikuvaharjoitusten avulla.
- o Koko koulun yhteistä kouluviihtyvyyttä pyritään parantamaan oppilaita kuulemalla ja antamalla heille mahdollisuuksia vaikuttaa kouluyhteisöömme. Lukuvuoden aikana kouluviihtyvyyttä seurataan ja tuetaan esimerkiksi kouluviihtyvyysselvityksellä, mielipidekartoituksilla ja erilaisin koko koulun tai luokan yhteistahtumin.

- **yksilötaso**

- o Oppilaiden, huoltajien ja luokanopettajien keskusteluissa (OHO-keskustelut) käydään läpi oppilaan kouluviihtyvyyttä ja sosiaalisia suhteita muiden koulussa opiskelevien tai työskentelevien kanssa. Tarvittaessa oppilas saa tukea koulukuraattorilta tai koulupsykologilta.
- o Kaikille erityisen tuen oppilaillemme laaditaan HOJKS yhteistyössä huoltajien ja oppilaan kanssa. HOJKS-palaverissa suunnitellaan yhdessä huoltajan kanssa oppilaan tarvitsemaa tukea sosiaalisen kasvun ja tunne-elämän alueilla. Tarvittaessa opetusta voidaan eriyttää ja toteuttaa yhdessä koulukuraattorin ja kouluhjaajan kanssa.

- **yksilöllinen tuki, tarvittava hoito, muut toimenpiteet ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että sen kohteena olevan osalta**
 - Lähtökohtana on oppilaiden välisten ristiriitatilanteiden välitön selvittely ja sopiminen. Kiusaamistapauksissa on tärkeää jälkihavainnoida oppilaiden toimintaa ja sopia seurantapalaverista osapuolten kanssa. Käyty kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan. Kiusaamistilanne voi paljastaa puutteita esimerkiksi oppilaiden empatiataidoissa, jolloin koulussamme järjestetään yksilöllistä tai pienryhmätukea haasteisiin (esim. kuraattorin tuki). Haastavissa tilanteissa oppilaan asioista keskustellaan huoltajan ja oppilaan suostumuksella MAR-ryhmässä ja sovitaan tarvittavista jatkotoimenpiteistä (esim. Kasvatus- ja perheneuvola, Sairaalakoulu, Lasten- ja nuorten psykiatrinen yksikkö, TYKS lasten psykiatrinen poliklinikka).
- **yhteistyö huoltajien kanssa**
 - Koulussa tapahtuneista ristiriitatilanteista ilmoitetaan huoltajille ja heidät kutsutaan tarvittaessa mukaan asian selvittämiseen. Tällaisessa kasvatuskeskustelussa tavoitteena on paitsi asian selvittäminen, myös oppilaan/oppilaiden tuen suunnittelu.
 - Vanhempia kannustetaan ottamaan välittömästi yhteyttä omaan opettajaan, jos he havaitsevat kiusaamisen merkkejä. Avoimella ja asiallisella keskustelulla pyritään varhaiseen puuttumiseen ja tiiviiseen yhteistyöhön huoltajien kanssa.
- **yhteistyö muiden viranomaisten kanssa**
 - Suurta huolta herättävissä tapauksissa teemme yhteistyötä koulupoliisin kanssa. Mikäli oppilas joutuu koulupäivän aikana pahoinpitelyn kohteeksi, huoltajien kanssa keskustellaan ja suunnitellaan jatkotoimenpiteitä yhdessä. Halutessaan huoltajilla on oikeus tehdä asianomistajana rikosilmoitus. Vakavissa pahoinpitelyissä teemme yhteistyötä huoltajien ja poliisin kanssa, jolloin poliisi päättää asian saattamisesta syyteharkintaan.
- **suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille**
 - Koulun opetussuunnitelma on nähtävissä koulun kotisivuilla ja kiusaamisen vastaisesta toiminnasta kerrotaan vanhemmilla ja oppilaille vuosittain.
 - Koulussa uudet työntekijät perehdytetään koulumme kiusaamisen vastaiseen toimintaan.
- **suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi**
 - Suunnitelma päivitetään tarvittaessa ja muokataan vastaamaan uusia toimintatapoja.
 - Oppilaiden hyvinvointia seurataan koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän suunnittelemilla ja organisoimilla koulu hyvinvointikyselyillä sekä kouluviihtyvyyden

kartoittamiseen suunnitelluilla yksilö- tai ryhmähaastatteluilla. KOR suunnittelee jatkotoimenpiteitä havaittuihin epäkohtiin.

- o Lukuvuoden kiusaamisenehkäisy suunnitelman toteutumista arvioidaan lukuvuosittain yhdessä koko henkilökunnan kanssa YT-kokouksessa tai KOR:n tekemällä kyselyllä.
- o Suunnitelman päivittämisestä vastaavat rehtori ja turvallisuusvastaava.

2.10 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Opetussuunnitelman yhteydessä määritellään toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa. Tätä osuutta voidaan kutsua kriisisuunnitelmaksi. Kriisisuunnitelmaa laadittaessa tehdään yhteistyötä tarvittavien viranomaisten kanssa ja otetaan huomioon muut uhka- ja vaaratilanteita sekä kriisitilanteita koskevat suunnitelmat ja ohjeistukset.

Suunnitelmassa kuvataan:

1. kriisitilanteiden ehkäisy ja niihin varautuminen
2. kriisiryhmän kokoonpano: rehtori, turvallisuusvastaava, määritelty oppilashuolto- sekä muu henkilöstö. Kokoonpano määritellään tarkemmin vuosisuunnitelmassa.
3. yhteistyö ja keskinäinen työn- ja vastuunjako kriisitilanteisiin varauduttaessa sekä kriisitilanteissa
4. pelastussuunnitelman, koulun järjestyssääntöjen ja muiden turvallisuusohjeiden yhteensovittaminen
5. toimintaohjeet erilaisissa äkillisissä kriisitilanteissa
6. johtamisen, sisäisen ja ulkoisen tiedottamisen sekä koulujen ja opetuksen järjestäjän välisen tiedottamisen ja viestinnän periaatteet äkillisissä kriiseissä
7. psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestäminen
8. kriisisuunnitelmasta tiedottaminen, siihen perehdyttäminen ja toimintavalmiuksien harjoittelu
9. kriisisuunnitelman päivitys ja arviointi.

(POL 29 § 2 mom.)

2.10 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

- **kriisitilanteiden ehkäisy ja niihin varautuminen**
 - Turvallisuusohjeita käydään läpi henkilökunnan yhteispalavereissa säännöllisesti.
 - Säännölliset turvallisuusharjoitukset ja niiden sujumuuden arviointi koko henkilökunnan kanssa
 - Mahdollisista kriisitilanteista keskustellaan oppilaiden kanssa, jotta oppilaat osaavat havaita mahdollisia vaaran merkkejä ja toimia ennalta harjoiteltujen ohjeiden mukaisesti.
- **kriisiryhmän kokoonpano**
 - Kriisiryhmään kuuluvat turvallisuusvastaava, rehtori, kouluterveydenhoitaja, koululääkäri, koulukuraattori ja erityisopettajat. Kriisiryhmän jäsenet nimetään lukuvuoden alussa koulun lukuvuosisuunnitelmassa.
- **yhteistyö ja keskinäinen työn- ja vastuunjako kriisitilanteisiin varauduttaessa sekä kriisitilanteissa**
 - Turvallisuusvastaava, apulaisrehtorit ja rehtori ovat päävastuussa kriisitilanteissa. Kukin opettaja vastaa opettamastaan ryhmästä kriisitilanteessa. Kunkin koulurakennukseen nimetään lukuvuosittain aluevastaava(t).
 - Turvallisuusvastaava huolehtii turvallisuusharjoitusten toteuttamisesta.
 - Kriisiryhmä arvioi psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon tarpeen ja toteuttaa sen moniammatillisessa yhteistyössä.
- **pelastussuunnitelman, koulun järjestyssääntöjen ja muiden turvallisuusohjeiden yhteensovittaminen**
 - Koulun järjestyssääntöjen, pelastussuunnitelman ja turvallisuusohjeiden vuosittaisella päivittämisellä tai kertaamisella taataan ohjeiden hallinta ja taito soveltaa niitä erilaisissa kriiseissä sekä vaara- ja uhkatilanteissa.
- **toimintaohjeet erilaisissa äkillisissä kriisitilanteissa**
 - Tarkemmat tilannekohtaiset toimintaohjeet löytyvät henkilöstöhuoneessa säilytettävästä turvallisuuskansiosta sekä tiivistettynä luokkakohtaisissa sijaiskansioissa. Ne käydään henkilökunnan kanssa vuosittain läpi.
 - Perehdytyksestä vastaa rehtori tai hänen sijaisenaan toimiva henkilö.
 - Kriisitilanteissa tilannetta johtaa aina rehtori tai hänen sijaisenaan toimiva henkilö tai turvallisuusvastaava, kunnes pelastuslaitos tai muu viranomainen on paikalla.
 - Tiedotuksesta vastaa aina rehtori tai hänen sijaisenaan toimiva henkilö.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

3.1 Asiantuntijaryhmän (MAR) kokoaminen ja toimintatavat

- ryhmään voivat kuulua terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, lääkäri, oppilaanohjaaja, opettaja, erityisopettaja tai muu siinä tilanteessa keskeinen henkilö.
- se henkilö, jolle asian selvittäminen työtehtävien perusteella kuuluu, kutsuu ryhmän kokoon, toimii puheenjohtajana ja hankkii oppilaan ja/tai huoltajan suostumuksen/kirjallisen luvan. Usein ryhmän kokoa kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja tai lääkäri. Myös muut edellä mainituista voivat koota ryhmän.
- ryhmän vastuhenkilö vastaa, että asian käsittely kirjataan oppilaan yksilölliseen oppilashuoltokertomukseen ja että se säilytetään lain vaatimalla tavalla oppilashuoltorekistissä.

3.2 Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa

- laaja terveystarkastus tehdään 1.lk:lla, 5.lk:lla ja yhdistetysti 7.-8. lk:lla. Tarkastuksen tekevät terveydenhoitaja ja koululääkäri ja siihen kutsutaan oppilaan lisäksi myös hänen huoltajansa.
- huoltajan kirjallisella suostumuksella laajaan terveystarkastukseen sisällytetään opettajan arvio oppilaan selviämisestä ja hyvinvoinnista koulussa. Arviossa ovat terveyden- ja sairanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä niiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot. Tieto siirtyy Opetushallituksen ja THL:n yhteistyönä tehdyllä lomakkeella. Terveystarkastuksen jälkeen opettaja saa tarvittaessa huoltajan tai oppilaan suostumuksella palautteen terveystarkastuksessa esiin nousseista asioista.
- laajoista terveystarkastuksista tehtyä yhteenvetoa käytetään arvioitaessa luokka- ja kouluyhteisön tilaa ja mahdollisten lisätoimenpiteiden tarvetta. Yhteenveto ei saa sisältää henkilötietoja.

3.3 Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Oppilaan tarvitseman lääkityksen sekä hoidon tukeminen koulussa sovitaan monialaisesti ja tapauskohtaisesti yhdessä huoltajien, oppilaan, kouluterveydenhuollon, koulun henkilöstön ja hoitavan tahon kanssa suullisesti ja kirjallisesti.

Kouluterveydenhuollolla on kokonaisvastuu oppilaan terveydenhuollosta, jolloin kouluterveydenhuollon tulee olla aina tietoinen oppilaan yhteyksistä erikoissairaanhoidon, saamaansa hoidosta sekä tehdyistä tutkimuksista.

Erityisruokavaliot:

Terveydenhoitaja:

- ylläpitää listaa terveydellisistä syistä erityisruokavaliota tarvitsevista oppilaista
- arvioi ja varmistaa erityisruokavalioiden jatkamisen tarpeellisuuden kunkin lukuvuoden alussa huoltajalta/oppilaalta ja arvioi lääkärintodistuksen tarpeellisuuden
- kansallisen allergiaohjelman mukaisesti lievään allergiaan riittää itsehoito ja seuranta, mutta erityisruokavaliota koulussa ei tarvita.

- toimittaa tiedon erityisruokavalioista ruokapalvelun tarjoajalle, ruokahuollosta vastaavalle henkilökunnalle sekä luokanopettajalle/luokanvalvojalle mahdollisimman pian lukuvuoden alettua

Koululääkäri:

- kartoittaa erityisruokavalion oikeellisuuden laajoissa terveystarkastuksissa ja aina tarvittaessa

Luokanopettaja/luokanvalvoja:

- tiedottaa ruokapalvelun henkilökuntaa oppilaan eettisistä syistä johtuvista erityisruokavalioista

3.4 Yhteistyö tehostetun- ja erityisen tuen yhteydessä

Tehostetun ja erityisen tuen yhteydessä monialainen asiantuntijaryhmä (MAR) voi tehdä yhteistyötä oppilaan, huoltajien ja oppilaan hyvinvoinnista huolehtivien muiden yhteistyötoimijoiden kanssa. Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa edellyttää aina oppilaan ja/tai huoltajan kirjallista suostumusta.

Oppilashuoltotyöhön osallistuvilla on oikeus luovuttaa ilman suostumusta opetuksen asianmukaisen järjestämisen kannalta välttämättömiä salassa pidettäviä tietoja opettajille ja rehtorille. (POL 40§, LL 32§)

3.5 Yhteistyö sairaalaopetuksen yhteydessä

Sairaalakoulun oppilaat pysyvät aina oman koulun oppilaina. Sairaalakoulujakso on määrääkäs. Tiivis pedagoginen ja oppilashuollollinen yhteistyö oppilaan oman koulun kanssa on edellytyksenä oppilaan onnistuneelle paluulle takaisin omaan kouluun osastojakson tai avohoidollisen nivel- tai tukijakson jälkeen. Oppilashuollollista yhteistyötä tehdään oppilaan ja/tai hänen huoltajansa suostumuksella.

Osastohoidossa olevien oppilaiden yksilökohtainen oppilashuolto

Kouluterveydenhuollon sekä koulupsykologi- ja kuraattoripalveluiden osalta yksilökohtainen oppilashuolto toteutuu osastojakson aikana tarvittaessa oppilaan omassa koulussa. Erikoissairaanhoidon järjestämät näihin verrattavat palvelut eivät ole oppilashuollon palveluja.

Oppilaan oma koulu ja sairaalakoulu järjestävät yhteistyössä yksittäistä oppilasta koskevan monialaisen oppilashuollon. Oma koulu kutsuu kokoon tämän oppilashuollollisen asiantuntijaverkoston. Sairaalakoulun opettaja tai sen oppilashuoltohenkilöstöön kuuluva työntekijä osallistuu pyydettyä oppilaan ja/tai hänen huoltajansa suostumuksella tähän verkostoon. Sairaalakoulu järjestää oppilaiden osastojaksojen aikana tarvittaessa kouluverkostoja. Nämä kouluverkostot eivät ole oppilashuollon asiantuntijaverkostoja.

Osastojakson aikana oppilaan oman koulun opetushenkilöstö ja mahdollisesti oppilashuollon edustaja /edustajat voivat osallistua erikoissairaanhoidon kokoon kutsumiin hoitoneuvotteluihin. Nämä hoitoneuvottelut eivät ole oppilashuollollisia asiantuntijatyöryhmiä, mutta ne antavat tukea omassa koulussa toteutettavalle yksilökohtaiselle oppilashuoltotyölle.

Sairaalakoulussa opiskelevien avohoidossa olevien oppilaiden yksilökohtainen oppilashuolto

Sairaalakoulujakson aikana oppilaan kouluterveydenhuollon palvelut sekä koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut toteutuvat sairaalakoulussa. Sairaalakoulun oppilashuoltohenkilöstö

toimii yhteistyössä oppilaan oman koulun oppilashuoltohenkilöstön tai oppilaan asioissa kootun monialaisen asiantuntijaryhmän edustajien kanssa.

Sairaalakoulujakson aikana oppilaan asioista vastaava asiantuntijaverkosto kokoontuu sairaalakoulun kokoon kutsumana verkostotapaamisissa, joihin myös oppilaan oman koulun edustaja/edustajat osallistuvat. Tarvittaessa tämä ryhmä voi toimia yksilökohtaisen oppilashuollon asiantuntijaryhmänä (MAR). Tällöin verkostossa mukana ollut oman koulun edustaja kirjaa edellä mainituista verkostoista oppilashuoltolain edellyttämän oppilashuoltokertomuksen oman koulun rekistereihin.

3.6 Yhteistyö joustavan perusopetuksen yhteydessä

Opettaja, kouluterveydenhuolto sekä koulupsykologi ja kuraattori tekevät yksilökohtaista oppilashuoltoa oppilaan ja/tai huoltajien suostumuksella yhteistyössä sosiaalityöntekijöiden, poliisin, nuorisotyöntekijöiden, seurakunnan työntekijöiden ja muiden tarvittavien asiantuntijoiden kanssa.

3.7 Oppilashuollon tuki kurinpitörangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Oppilaalle, joka on erotettu määrääjäksi tai jolta on evätty opetus jäljellä olevan oppitunnin tai työpäivä ajaksi, tulee opetuksen järjestäjän järjestää tarvittava oppilashuolto. (POL 36 §)

Mikäli rehtori epää oppilaalta oikeuden osallistua opetukseen loppupäivän ajaksi, hän ilmoittaa asiasta huoltajalle ja sopii käytännön järjestelyistä. Oppilaalle ja huoltajalle tiedotetaan mahdollisimman pian mahdollisuudesta oppilashuoltopalveluihin.

3.8 Yhteistyö koulun ulkopuolisten palveluiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Asiantuntijaryhmä voi tarvittaessa oppilaan ja/tai huoltajan luvalla konsultoida tai pyytää asian käsittelyyn mukaan Kasvatus- ja perheneuvolan, nuorisopalveluiden, aamu- ja iltapäivätoiminnan tai muiden oppilaan kanssa toimivien tahojen edustajia.

TURKU
Hannunniitun koulu

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

- Yksilökohtainen oppilashuolto
 - o Hannunniitun koulussa oppilashuoltohenkilöstöön kuuluvat terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi. Oppilashuoltohenkilöstö tekee tiivistä yhteistyötä huoltajan kanssa. Yhteistyön tarvetta muiden tahojen kanssa arvioidaan yksilökohtaisesti ja yhteistyö toteutetaan sovitusti huoltajan ja oppilaan kanssa.
 - o Koulupsykologin ja -kuraattorin työn tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen sekä koulunkäynnin tukeminen. Tämä tapahtuu osaltaan osallistumalla koulun arjen ja toiminnan kehittämiseen siten, että jokaisella oppilaalla olisi koulussa hyvä ja turvallista olla.
- Koulukuraattori ja koulupsykologi

- o tukevat oppilaan kouluarjen sujumista, toimintakykyä ja vuorovaikutussuhteita
- o arvioivat oppilaan tilannetta perehtymällä oppilaan koulunkäynti- ja elämäntilanteeseen sekä yksilö-, perhe- että kouluyhteisötasolla
- o konsultoivat tarvittaessa opettajia ja oppilashuoltohenkilöstöä
- o tekevät tiivistä ja avointa yhteistyötä huoltajien kanssa
- o työskentelevät oppilasryhmien ja luokkien kanssa
- o osallistuvat monialaiseen oppilashuolto- ja verkostotyöhön (MAR)
- o osallistuvat koulukohtaiseen oppilashuollon (KOR) kehittämiseen oman alansa asiantuntijana
- o ohjaavat oppilaan tai perheen tarvittaessa muun tuen/hoidon piiriin

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (18 §) mukaan huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä oppilasta käyttämästä kuraattori- tai psykologipalveluja.

- o Koulukuraattorin työnkuvaan liittyvät mm.
 - käyttäytyminen
 - poissaolot
 - mieliala
 - kaverisuhteet
 - perhetilanne
 - taloudellinen tilanne
- o Koulupsykologin työnkuvaan liittyvät mm.
 - oppimisvaikeudet (tutkimukset, konsultointi tukitoimissa)
 - sosioemotionaaliset vaikeudet
 - käyttäytyminen
 - tuen/hoidon tarpeen arviointi
- o Kuraattorin ja psykologin asiakkaaksi pääsee
 - itse hakeutumalla
 - huoltajan pyynnöstä
 - koulun työntekijän (mm. opettaja, terveydenhoitaja, psykologi) ohjaamana
 - yhteistyötahon ohjaamana
 - työntekijän pyynnöstä (kuraattori)

- Kouluterveydenhoitaja

- o Seuraa oppilaiden psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista kehitystä.
- o Suorittaa terveystarkastukset vuosittain ja lisäksi tarvittaessa yksilöllisen tarpeen mukaisesti.
- o Antaa terveystarkastusta yksilöllisesti ja ryhmissä.
- o Ohjaa oppilaita asianmukaisesti tutkimuksiin ja hoitoihin.
- o Rokottaa rokotusohjelman mukaisesti.
- o Vastaa osaltaan oppilaiden erityisruokavalioiden toteutumisesta.
- o Osallistuu monialaiseen oppilashuolto- ja verkostotyöhön (MAR) sekä koulukohtaiseen oppilashuollon (KOR) kehittämiseen oman alansa asiantuntijana.
- o Huolehtii ensiapuluonteisesta sairaanhoidosta, ensiavusta koulutapaturmien yhteydessä sekä tarvittavasta jatko-ohjannasta.
- o Ohjaa ja neuvoo terveystarkastusten käytössä.
- o Valvoo koulun terveydellisiä oloja.

- Koululääkäri

- o Terveystenhoitaja ja koululääkäri tekevät 1. - ja 5. luokkien oppilaille laajat terveystarkastukset, joissa huomioidaan koko perheen hyvinvointia sekä oppilaan koulunkäyntiä yhteistyössä huoltajien kanssa.
- o Muiden oppilaiden lääkärintarkastukset tehdään tarpeen mukaan mm. kasvuun, kehitykseen ja koulunkäyntiin liittyvissä ongelmissa.
- o Lääkäri päättää lääketieteellisistä hoidoista ja jatkotutkimuksista sekä laatii kouluterveydenhuollossa tarpeelliset lausunnot ja todistukset. Lääkäri osallistuu oppilashuoltotyöhön lääketieteellisenä asiantuntijana ja osallistuu myös muuhun yhteistyöhön tarpeen mukaan.
- o Lastenneurologinen yksikkö vastaa pienluokkien kouluterveydenhuollosta, jossa tarvittaessa arvioidaan mm. oppilaan lääkinnällisen kuntoutuksen tarve sekä laaditaan kuntoutussuunnitelma.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja muiden kumppaneiden kanssa.

Opetuksen järjestäjä ja koulut tiedottavat kotisivuillaan yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista.

TURKU
Hannunniitun koulu

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

- **Oppilaan osallisuuden toteutuminen yhteisöllisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa**
 - o Hannunniitun koulun oppilaat muodostavat koulun oppilaskunnan. Oppilaskunnasta valitaan äänestämällä edustajat oppilaskunnan hallitukseen. Jokainen oppilas pääsee oman luokkansa edustajan kautta vaikuttamaan yhteisiin asioihin. Oppilaskunnan keskeisiä oppilashuollollisia teemoja ovat mm. kouluviihtyvyys, terveyden edistäminen sekä turvallinen ja viihtyisä oppimisympäristö.
 - o Oppilaiden ja opetushenkilöstön välillä käydään keskusteluja kouluyhteisön hyvinvoinnista. Tavoitteena on yhteisen keskustelukulttuurin syntyminen, jossa oppilaat saavat kokemuksen kuulluksi tulemiseksi ja vaikuttamisesta.
- **Oppilaan osallisuuden toteutuminen yksilökohtaisen oppilashuollon suunnittelussa,**

toteuttamisessa ja arvioinnissa

- o Oppilasta tiedotetaan oppilashuollon järjestämisestä koulussa.
- o Oppilaalle tarjotaan mahdollisuus keskusteluun oppilashuollon henkilöstön kanssa (kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi).
- o Oppilaan kokemuksia oppilashuollollisten tukitoimien vaikuttavuudesta ja riittävydestä kuullaan.

- **Huoltajan osallisuuden toteutuminen yhteisöllisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa**

- o Hannunniitun koulun oppilaiden huoltajista kootaan vanhempaintoimikunta, jonka tavoitteena on edistää oppilaiden hyvinvointia ja tarjota elämyksellistä toimintaa. Vanhempaintoimikunnan keskeisiä oppilashuollollisia teemoja ovat mm. kouluviihtyvyys, terveyden edistäminen sekä turvallinen ja viihtyisä oppimisympäristö.
- o Huoltajien ja opetushenkilöstön välillä käydään keskusteluja kouluyhteisön hyvinvoinnista. Tavoitteena on yhteisen keskustelukulttuurin syntyminen, jossa huoltajat saavat vaikuttaa ja tulla kuulluiksi.

- **Huoltajan osallisuuden toteutuminen yksilökohtaisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa**

- o Huoltajaa tiedotetaan oppilashuollon järjestämisestä koulussa.
- o Huoltajalle tarjotaan mahdollisuus keskusteluun oppilashuollon henkilöstön kanssa (kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi)
- o Huoltajan kokemuksia oppilashuollollisten tukitoimien vaikuttavuudesta ja riittävydestä kuullaan.
- o Huoltajan kanssa pyritään luottamukselliseen yhteistyöhön, jonka tavoitteena on yhdessä kasvattamisen ilmapiiri. Näin vanhempien on helppo lähestyä oppilashuoltoa tuen tarpeen ilmetessä.
- o Huoltaja on mukana HOJKS-palaverissa suunnittelemassa ja arvioimassa oppilaalle annettavaa erityistä tukea.
- o Yksilökohtaisessa oppilashuoltopalaverissa lähtökohtana on huoltajan äänen esille tuominen ja tuen suunnitseminen yhdessä.

- **Yhteistyön toteuttaminen muiden kumppaneiden kanssa**

- o Koulukohtainen oppilashuolto kutsuu tarvittaessa mukaan yhteisiin suunnittelu- ja kehittämiskeskusteluihin esim. TYKS:n kuulokeskuksen, kasvatus- ja perheneuvolan tai koulupoliisin edustajia. Yksilökohtaisen oppilashuollon yhteistyö sairaalakoulun, Kasvatus- ja perheneuvolan sekä lastensuojelun kanssa on tiivistä, jos oppilaalla on erityistarpeita.

- **Yhteistyön toteuttaminen opiskelun siirtymävaiheissa**

- o Koulumme alanivelyhteistyö muodostuu syyskuun loppuun mennessä lukuvuositain pidettävässä yhteistyön suunnittelukokouksessa. Koulun nimeämä alkuopetuksen yhdysopettaja kutsuu koolle yhteistyöalueen esiopettajat ja oman

koulun alkuopettajat. Kokouksessa suunnitellaan tulevan lukuvuoden yhteiset tapahtumat. Yhteiset tapahtumat ovat toiminnallisia. Jokaiselle alkuopetusluokalle nimetään yhteistyöesiopetusryhmä. Tapaamisia on vähintään yksi yhtä luokkaa ja esiopetusryhmää kohden.

- o Tiedonsiirto tulevasta 1.luokkalaisista tapahtuu KOS-lomakkeiden välityksellä. KOS-lomakkeet toimitetaan koulussamme koulusihteerille. Jos on tarpeen keskustella tarkemmin yksittäisen oppilaan tuen järjestämisestä perusopetuksessa, voidaan järjestää kokous, johon osallistuvat rehtori ja ne oppilashuollon edustajat ja opettajat, joiden on välttämätöntä olla tilaisuudessa oppilaan koulunkäynnin tuen järjestämiseksi. Huoltajalle tarjotaan aina mahdollisuutta osallistua ko. tilaisuuteen.
- o Lukuvuoden alussa koulussamme nimettävä esi- ja alkuopetuksen yhdysopettaja toimii tiedon välittäjänä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulun välillä sekä huolehtii yhteistyön toteuttamisesta. Koska pienluokkien oppilaaksiotto-alue on koko Turku ja kuulovammaisten oppilaiden osalta myös lähikunnat, nivelvaiheyhteistyö ja siirtymät varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen välillä sisältävät erityisiä haasteita.
- o Uusien oppilaiden perheillä on mahdollisuus tulla tutustumaan kouluun jo ennalta. Keväällä kaikki koulutulokkaat kutsutaan koulun tutustumispäivään. Huoltajien luvalla koulun opettaja voi vierailla tulevien esikoululaisten ja ensimmäisen luokan oppilaiden päiväkodissa tai esikoulussa. Varhaiskasvatuksessa jokaiselle lapselle laadittava Kasvun ja oppimisen suunnitelma ja mahdollinen oppimissuunnitelma tai HOJKS-lomake siirtyvät päivähoidon varhaiskasvatuksesta kouluun lapsen mukana.
- o Ylänivelvaiheen yhteistyö toteutetaan kevätlukukaudella, jolloin 6. luokan opettajat yhdessä yläkoulun edustajien kanssa kokoontuvat. Tällöin keskustellaan tulevien 7. luokkalaisten opetuksen järjestämisestä ja mahdollisesta tuen tarpeesta pedagogisesta näkökulmasta. Tätä kutsutaan koulussamme ”saat- taen vaihtamiseksi”.
- o Erityisen tuen piirissä olevan oppilaan mahdollisuutta siirtyä yleisopetukseen arvioidaan säännöllisesti yhdessä oppilaan huoltajien kanssa.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteutumisen arviointi

Koulun vuosisuunnitelmassa on kuvaus oppilashuoltosuunnitelman arvioinnista. Rehtori vastaa koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman toteutumisen arvioinnista.

Oppilashuolto on yksi perusopetuksen laadunarvioinnin osa-alueista.

TURKU
Hannunniitun koulu

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteutumisen arviointi

Koulun yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä seuraa ja arvioi oppilashuoltosuunnitelman toteutumista lukukausien päättyessä. Lukuvuosittaista arviointia tehdään vuosisuunnitelmaa arvioitaessa. Oppilaat ja huoltajat saavat mahdollisuuden osallistua arviointiin. Lukukausittainen seuranta toteutetaan kirjaamalla toteutumisessa ilmenneet vahvuudet ja kehittämistarpeet. Kehittämistarpeet huomioidaan seuraavan kauden suunnittelussa ja toteuttamisessa.